

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu

XX. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM
O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

REGIONÁLNÍ DISPARITY KONCENTRACE AKTIVNÍCH PODNIKATELSKÝCH JEDNOTEK V ČESKÉ REPUBLICĚ V LETECH 2010 - 2016

REGIONAL DISPARITIES OF CONCENTRATION OF ACTIVE BUSINESS ENTITIES IN THE CZECH REPUBLIC IN THE YEARS 2010 - 2016

Ing. Eva Hamplová, Ph.D.

Ing. Jaroslav Kovárník, Ph.D.

Úvod

Od roku 2004 klesá ve 23 z 27 členských států EU podíl lidí, kteří upřednostňují samostatnou výdělečnou činnost před zaměstnaneckým poměrem.

Zatímco před čtyřmi lety preferovalo samostatnou výdělečnou činnost 45 % Evropanů, nyní tento podíl klesl na 37 %. Naproti tomu v USA a Číně je toto procento mnohem vyšší: 51 %, resp. 56 %.

Země, kde preference samostatně výdělečné činnosti v období 2004–2012 vzrostly, jsou **Česká republika** (z 30 % na 34 %), Lotyšsko (ze 42 % na 49 %), Litva (z 52 % na 58 %) a Slovensko (z 30 na 33 %).

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU,
RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A
SOCÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Brusel 9. 1. 2013

Úvod (II)

Přehled o počtu aktivních podnikatelských jednotek je **zásadním ukazatelem zdraví** a úrovně podnikatelského prostředí v národohospodářském měřítku

Analýza koncentrace může významnou měrou **přispět k objasnění trendu rozvoje podnikání** v České republice v posledních 6 letech

Analýza koncentrace podnikatelské aktivity může **odhalit dalším výzkumem příčiny zjištěných disparit**

Registrovaní podnikatelé vs. podnikatelské subjekty se zjištěnou aktivitou

Podnik vykazující ekonomickou aktivitu je charakteristický tím, že v roce sledování byla identifikována jeho aktivita prostřednictvím **Finanční správy, Správy sociálního zabezpečení event. jiných administrativních zdrojů**

Cíl

- zhodnotit, které regiony, až na úroveň okresů, vykazují nejvyšší podíl aktivních podnikatelů vzhledem k počtu svých obyvatel
- posoudit existenci vztahu mezi nezaměstnaností v jednotlivých okresech a počtem aktivních podnikatelů na 1 000 obyvatel
- otevřít možnosti komparovat podnikatelskou aktivitu v mezinárodním měřítku

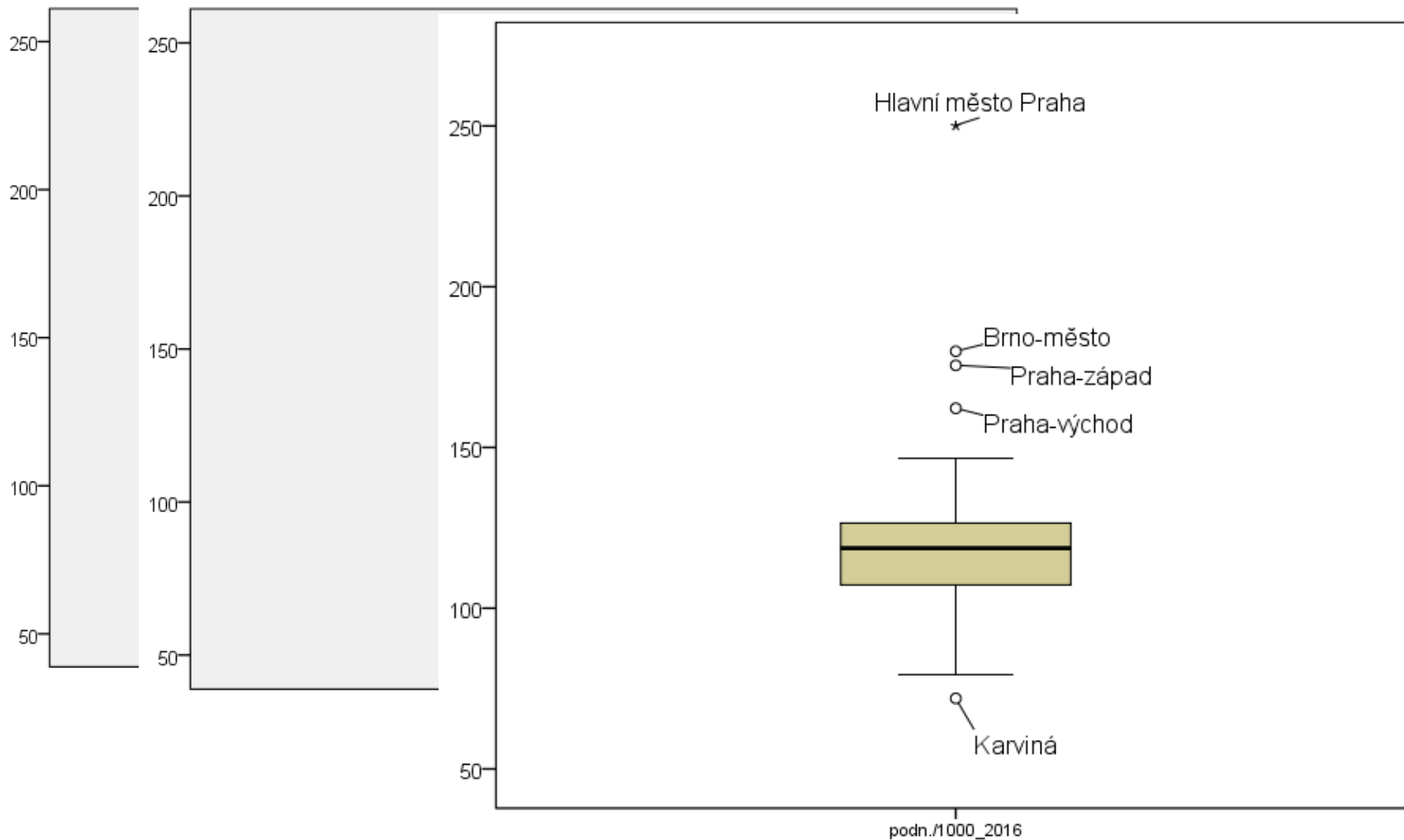
Metody zpracování a zdrojová data

- záznamy o počtu aktivních subjektů **se zjištěnou aktivitou v letech 2010 – 2016** byly získány prostřednictvím Odboru informačních služeb ČSÚ
- data jsou uspořádána dle jednotlivých 77 okresů České republiky
- pro regionální zhodnocení koncentrace podnikatelské aktivity byly použity charakteristiky uspořádané statistické řady, zejména kvartily a kvantilový graf rozptýlení – Box plot
- míra stupně souběžnosti mezi počtem aktivních podnikatelů na 1 000 obyvatel a nezaměstnaností byla zjišťována Pearsonovým koeficientem korelace a dosažená hladina významnosti (signifikance) testována na hladině významnosti 0,05.

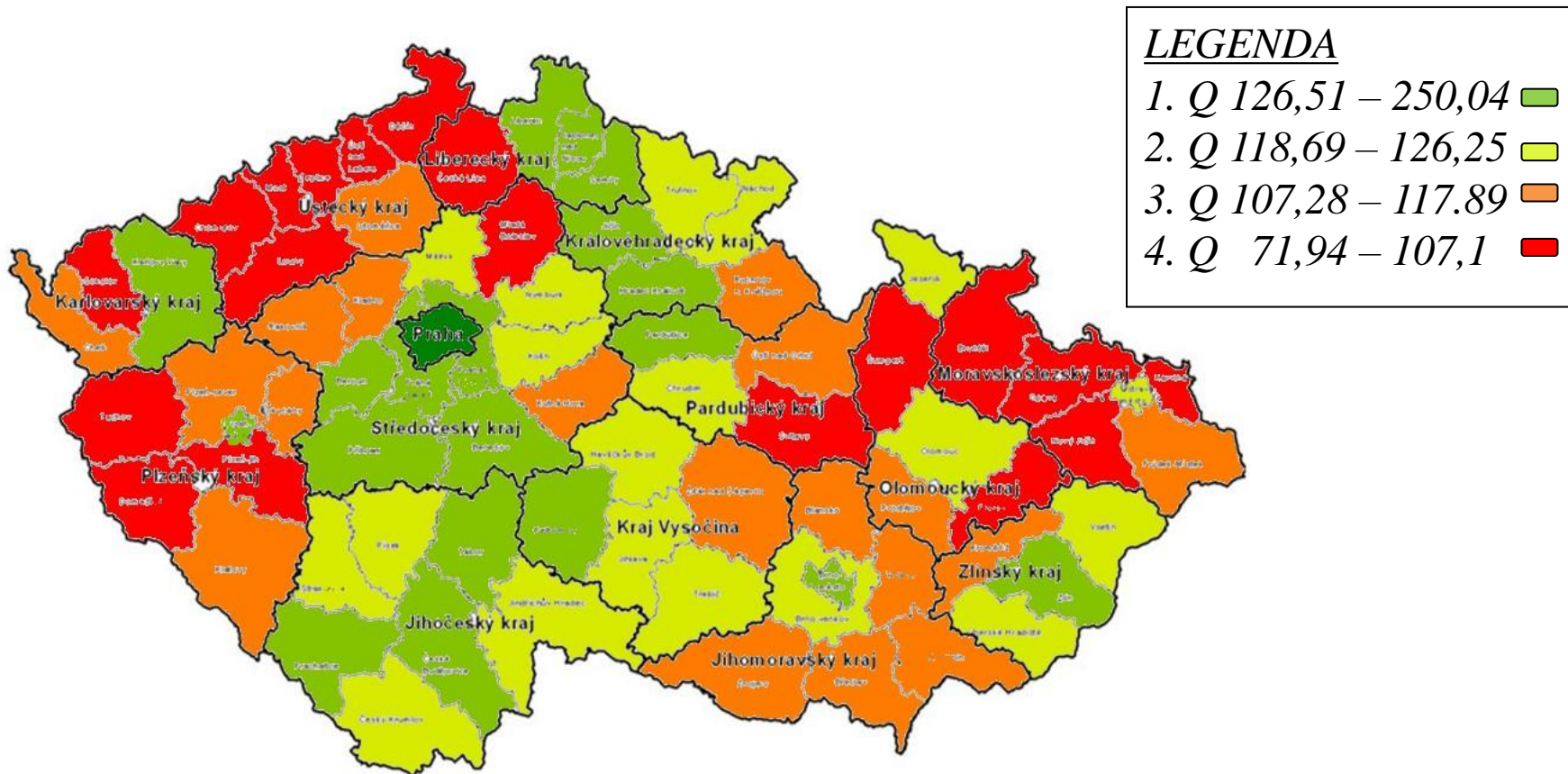
Počet registrovaných a skutečně aktivních podnikatelů podle územního členění CZ-NUTS k 31. 12. 2016

Region	Registrovaní podnikatelé (1)	Aktivní podnikatelé (2)	Poměr (2) / (1)	Počet registrovaných podnikatelů na 1000 obyvatel	Počet aktivních podnikatelů na 1000 obyvatel
Česká republika	2 433 756	1 429 680	59%	230,20	135,23
Praha	506 751	316 909	63%	396,91	248,22
Středočeský	291 447	174 538	60%	218,15	130,64
Jihočeský	139 302	82 819	59%	218,12	129,68
Plzeňský	124 433	69 886	56%	215,21	120,87
Karlovarský	64 338	33 017	51%	216,64	111,18
Ústecký	149 928	79 589	53%	182,45	96,86
Liberecký	103 515	54 016	52%	235,10	122,68
Královéhradecký	120 547	71 317	59%	218,80	129,45
Pardubický	102 604	61 239	60%	198,54	118,50
Vysočina	95 522	61 079	64%	187,62	119,97
Jihomoravský	268 995	161 172	60%	228,37	136,83
Olomoucký	122 486	69 048	56%	193,13	108,87
Zlínský	124 273	71 538	58%	212,79	122,49
Moravskoslezský	219 615	123 513	56%	181,37	102,01

Analýza koncentrace aktivních podnikatelských jednotek v České republice v letech 2010 - 2016

Počet podnikatelů v okresech České republiky na 1.000 obyvatel k 31. 12. 2016

Nezaměstnanost a podnikatelská aktivita

- regionální rozdíly v podnikatelské aktivitě otevírají diskusi na tím, co tyto rozdíly způsobuje
- zabýváme se otázkou, zdali existuje statisticky významný vztah mezi nezaměstnaností a počtem podnikatelských jednotek
- podařilo se prokázat na hladině významnosti 0,05, že výše zmiňované veličiny jsou na sobě závislé
- na základě korelačního koeficientu, který byl měřen pro jednotlivá období r. 2016, 2013 a 2010 lze konstatovat, že existuje nepřímá souvislost mezi sledovanými jevy, ale síla korelačního koeficientu v čase klesá a nejslabší se jeví v roce 2016 ($-0,416$)

Statistická závislost jevů sledovaných v letech 2016, 2013 a 2010

		podn./1000_2016	%nezam_2016
podn./1000_2016	Pearson Correlation	1	-,416**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	77	77
%nezam_2016	Pearson Correlation	-,416**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	77	77
		podn./1000_2013	%nezam_2013
podn./1000_2013	Pearson Correlation	1	-,496**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	77	77
%nezam_2013	Pearson Correlation	-,496**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	77	77
		podn./1000_2010	%nezam_2010
podn./1000_2010	Pearson Correlation	1	-,640**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	77	77
%nezam_2010	Pearson Correlation	-,640**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	77	77

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Závěr

- medián hodnoceného kritéria (= počet aktivních podnikatelských jednotek na 1 000 obyvatel) naznačuje, že se koncentrace v roce 2016 ve vztahu k roku 2013 i 2010 snižuje
- ve všech sledovaných obdobích jsou diagnostikovány stejné netypické okresy s velmi vysokou hodnotou koncentrace
- naopak netypicky velmi nízká koncentrace se jeví v okrese Karviná

Netypické okresy s velmi vysokou/nízkou hodnotou koncentrace podnikatelské aktivity

		podn./1000_2016	podn./1000_2013	podn./1000_2010
	medián ČR	118,69	123,12	119,52
CZ010	Hlavní město Praha	250,04	248,37	217,56
CZ0642	Brno-město	179,93	183,46	174,48
CZ020A	Praha-západ	175,56	186,45	176,67
CZ0209	Praha-východ	162,18	167,46	165,58
CZ0323	Plzeň-město	146,59	160,52	162,56
CZ0803	Karviná	71,94	75,34	71,83

Závěr (II)

- vytvořená mapa koncentrace podnikatelské aktivity identifikuje zónu vyšší podnikatelské koncentrace v okresech kraje Královéhradecký, Středočeský, Jihočeský, Kraj Vysočina a částečně Pardubický
- zónu nižší koncentrace v okresech kraje Plzeňský, Karlovarský, Ústecký a částečně Liberecký

Závěr (III)

- zjištěné disparity byly posuzovány v tomto příspěvku pouze z pohledu územní nezaměstnanosti
- byl nalezen nepřímý vztah mezi koncentrací aktivních podnikatelských jednotek a nezaměstnaností v jednotlivých okresech a jednotlivých sledovaných obdobích
- příspěvek otevírá možnosti dalších výzkumných prací v této oblasti a klade otázky spojené s příčinami disparit koncentrace aktivních podnikatelských jednotek v České republice.

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu

XX. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM
O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

Děkuji za pozornost